

Pět živlů – forma božství

→ *Promluva Satja Sái Báby z 25. října 2001* ←

*Dá se říci, že lidské srdce symbolizuje prohlášení véd
Rasó vai sah (Bůh je v podobě základu),
jestliže je člověk schopen zapomenout na všechna trápení
a zůstat šťastný, i když jeho ambice a úsilí nejsou naplněny.*

(báseň v telugu)

Vtělení lásky!

Každý říká, že Bůh odpovídá za stvoření, udržování a rozklad světa. V jakých podobách Bůh pracuje, když vykonává tyto tři činnosti? Formou boží je pět živlů. Bez pěti živlů nic neexistuje. Bůh nemá ani jediné jméno či tvar. Pět živlů vytváří božství.

Veźmĕte například zemi. V zemi se vážou všechny síly, skrývající se ve stvoření. Zemi nelze popsat prostou skicou nebo kresbou pro množství objektů – hor, kopců, řek, oceánů, vesnic – které ji tvoří. Země je proto velmi těžká. Jak říkají vědci, země se otáčí. V tom případě je přirozené si myslet, že všechny bytosti musí rotaci vnímat. To se však neděje. Země je dokáže držet pevně a klidně. Jak by bylo cestujícím ve vlaku, kdyby se železniční trať pohybovala spolu s vlakem? Země má všechny energie a materiály, které jsou zapotřebí k přežití člověka a všech ostatních bytostí.

Je to matka Země, která je vtělením všech sil, ochraňujících a udržujících všechny bytosti. Pro všechno lidské snažení je základnou příroda. Kdyby se země přestala pohybovat, celé stvoření by zaniklo. Za poslední statisíce let proběhlo na Zemi mnoho změn. Na počátku byl povrch Země plochý. Pak po milióny let přšelo, což způsobilo, že povrch Země je nerovný a vytvořily se oceány. Předtím neexistovali na povrchu Země žádné tvorové.

Voda je přítomna všude na Zemi. Je v řekách, oceánech i v lidském těle. Přítomnost vody v lidském těle se projevuje například potem. Bez vody v těle by člověk nemohl žít ani okamžik. Voda je udržovatelem života.

Třetím živlem je oheň. I ten podporuje a udržuje život. Udržuje tělesnou teplotu na 36,6 °C, což je základem dobrého zdraví. Navíc je v lidském těle přítomen v podobě *džatharágni* (ohně trávení). Oheň je skrytý i v kamenech, což se projeví, když o sebe dva kameny udeří. Člověk si může všimnout přítomnosti ohně i ve stromech. Když se o sebe troy dvě větve, objeví se oheň. Oheň je i v oceánech, mluví se o něm jako o *badabágni* (*agni* znamená oheň).

Čtvrtým živlem je vzduch. Je životem všech bytostí. Není omezen na určité místo. Prostupuje vším. Pátým živlem je *ákáša* (éter). Odkazuje se na něj jako na *šabda brahma*, z něj povstává země, vzduch, voda i oheň. Těchto pět živlů je rozšířeno po celém světě a všechny chrání a udržují život. Jsou vpravdě božské. Jelikož si člověk nedokáže tuto pravdu uvědomit, myslí si, že ho chrání a živí Bůh, který má podle něj nějakou určitou podobu a sídlí na vzdáleném místě. Někteří lidé říkají, že Bůh prostupuje vším, ale nemůže být vidět. Je to jen jejich představa, nikoli skutečnost.

Buddha prováděl různé duchovní postupy, aby si uvědomil a prožil božství. Studoval svaté texty, setkal se se vzdělanými osobnostmi a poslouchal jejich kázání, ale nebyl spokojen. Nakonec došel k závěru, že pravou formou boží je pět živlů. Ty jsou v jemné podobě ve všech bytostech. Naši předkové nazývali *ákášu átman*. *Ákášam gaganam šúnjam* (*ákáša* je nekonečná a beztvářá). *Átman* nemá žádný určitý tvar. Buddha vyvinul mnoho úsilí, aby *átman* prožil. Obrátil zrak dovnitř a dotazoval se na jeho podstatu. Nakonec spatřil vyzařování *átmana*. Vyzařování je aspektem ohně. Proto se o *átmanu* hovoří jako o vtělení světla (*džjóti svarúpa*). Člověk by měl o božství v podobě světla rozjímat.

Buddha si uvědomoval velkou různorodost a světskost v lidském životě. Lidé jeden druhého kritizují, vychvalují nebo ctí. Buddha to pozoroval a ptal se: „Kdo kritizuje a kdo je kritizován? Kdo uctívá a kdo je uctíván?“ Když se takto dotazoval, spatřil jednotu v rozmanitosti. Důvod, proč člověk rozvíjí zlé sklony jako je hněv, žárlivost a nenávisť, je ten, že pomíjí jednotu a vnímá jen rozmanitost. Ve skutečnosti žádná rozmanitost neexistuje.

Ékátamá sarva bhútántarátamá (jediný *átman* je přítomný ve všech bytostech). Na tomto světě existuje jen jediná mocná energie. Totéž vnímal i Einstein. Božská energie nemá žádnou určitou podobu předmětu nebo bytosti, ale proniká celým stvořením. Z božské energie povstávají všechny ostatní síly s různými jmény a podobami. Je jen jedna jediná moc a tou je *átman*. Stejný *átman* existuje

v žalobci i obžalovaném, uctívajícím i uctívaném. Ten, kdo si princip jednoty uvědomuje, nedá nikdy prostor hněvu či žárlivosti.

Buddha kázal, že člověk se může zbavit špatných vlastností jen tehdy, když si uvědomí princip jednoty. V těle a mysli je rozmanitost, ale *átman* je ve všem stejný. Špatné vlastnosti jako je ego, hněv, žárlivost, vyvyšování pocházejí z připoutanosti k tělu. Proto by se měl člověk připoutanosti k tělu vzdát.

Buddha byl královským princem. Neměl nouzi o peníze, pohodlí a různé výhody, přesto se vydal vést život poustevníka, aby se vzdal připoutanosti k tělu. *Bhikšánnam déharakšártam vastram šíta nivoaranam* (potrava je potřebná k udržování těla a šaty jsou na ochranu těla před chladem). Princip *átmana* je stejný v bohatých i chudých. Jakmile si uvědomíte tento princip jednoty, budete božští. Proto upanišady vyzývají člověka, aby rozvíjel ducha jednoty. *Ékam sat viprá bahudhá vadanti* (pravda je jedna, ale učenci o ní hovoří pod mnoha názvy).

Bůh je vtělením *sat-čít-ánandy*. *Sat* je to, co je neměnné, *čít* je vědomí, které člověku pomáhá poznat pravdu. Když se *sat* a *čít* spojí, výsledkem je blaženost (*ánanda*). Blaženost je nejen v lidských bytostech, ale také v ptácích, zvířatech a hmyzu. Všechny vlastnosti, které existují v člověku, jsou také i v jiných bytostech. Ony však neumí vyjádřit své pocity, neboť neznají náš jazyk. Ačkoli je *átman* stejný, jazyky a podoby se liší. Člověka ty rozdílly matou a on zapomíná na jednotu. Dokud je člověk ponořen do klamu (*bhrama*), nemůže dosáhnout *brahma* (božství). Aby překonal *bhramu*, musí porozumět principu pěti živlů. Ten, kdo chápe princip pěti živlů, si uvědomuje spojující jednotu.

Bůh je zosobněním pěti živlů. On nemá žádné určité jméno či tvar. Ale učenci na základě svatých textů a své zkušenosti prohlašují: *Daivoam mánuša rúpéna* (Bůh přijímá podobu člověka). Vědy prohlašují: *Sahasra šíršá purušah sahasrákšah sahasra pád*. Neznamena to, že Bůh je někdo, kdo má tisíce hlav, očí a nohou. Značí to jen, že všechny hlavy, oči a nohy jsou Jeho. Jakákoli jména a tvary, přisuzované lidmi Bohu, existují jen na základě jejich představivosti. Neodpovídají skutečnosti.

Ten, kdo namaloval Boha v různých podobách je Ravi Varma (malíř) a ten, kdo ho popsal různými způsoby je Kavi Varma (básník). Všechny rozdílnosti povstaly díky Ravimu a Kavimu (umělci a básníkovi). Člověk by neměl soudit podle toho, co si představoval Ravi a Kavi. Měl by se vzdát připoutanosti k tělu a rozvíjet připoutanost k Duchu. Jen tak si může uvědomit pravdu.

Vtělení lásky!

K lidské existenci je zapotřebí všech pěti živlů. Život nemůže existovat, pokud chybí byť jen jeden z nich. Aby člověk poznal božství, měl by ctít pět živlů. Uctívání pěti živlů je rovné uctívání Boha. Každý by měl využívat pět živlů jen v nezbytné míře. Jestliže jimi plýtváte nebo je zneužíváte, rovná se to zneužívání božské energie. Nikdo by neměl nechávat zbytečně zapnutý ventilátor nebo světlo, neboť se to rovná zneužití božské energie. Kdokoli zneužívá pět živlů, dopouští se hříchu. Hlavní příčinou utrpení a bídy člověka je zneužívání pěti živlů. Jakmile si uvědomíte, že jsou formami božství, začnete je užívat správně.

V lidském těle jsou statisíce buněk. Každá buňka je prosycena božstvím. Jazyk má třicet miliónů chuťových pohárků a v očích máme statisíce světelných paprsků. To vše odhaluje velikost a majestát božství. Říká se, že božství září jako milióny sluncí. Tomu lze porozumět jednoduchým způsobem. Zde vidíte svítit mnoho světla. Do světla se ale nemůžete dívat s očima doširoka otevřenými. Měli byste oči přivřít. Když to uděláte, uvidíte, jak vyzařují paprsky světla. Tyto světelné paprsky nejsou ničím jiným než zrcadlením ohně. Zrcadlení, reakce a odezvu božství si lze uvědomit v pěti živlech.

Toto vše jsem vysvětloval kvůli přítomným studentům podle vědeckých termínů. V moderní vědě nenaleznete ani zmínku o Bohu. Vědci považují hovor o Bohu za něco pod svoji úroveň. Hovoří o světelné energii, teplotě, laserech a podobně. To vše ve skutečnosti vyvolává božská přitažlivá síla. To si uvědomil již Newton. Byl to velký vědec a byl prvním, kdo vysvětlil gravitační sílu Země. Tato síla se neváže na určité místo, ale je všude v prostoru. Je to božská síla, síla *átmana*. Hovoří se o ní jako o vědomí, z něhož vyplývá svědomí.

Vědomí proniká vším. Vědomí je v každém těle v podobě svědomí, jako je proud v každé žárovce. Vzduch proniká vším, ale nemůžete jej vidět nebo chytit. Nemá tvar, ale je-li jím naplněn balón, přijímá tvar balónu. Vše prostupující vzduch lze přirovnat k vědomí a vzduch v balónu ke svědomí. Když nafukujete balón víc a víc, v určitém bodě praskne a vzduch zevnitř balónu se spojí se vzduchem venku. Podobně splyne svědomí s vědomím, když člověk překoná připoutanost k tělu. Kvůli připoutanosti k tělu má člověk omezenou sílu vůle. Svobodnou vůli má jedině Bůh.

Newton prohlásil, že gravitační přitažlivost je neměnná. Nelze ji stvořit ani zničit. Einstein byl velkým vědcem, ale nikdy nebyl sobecký. Myslel stále na Boha. Jednou Einsteina navštívilo několik Indů. Vzal je do své studovny, kde ke svému překvapení uviděli v knihovně upanišady a Bhagavadgítu. I tak

velký vědec, jako byl Einstein, měl velkou víru a úctu k Bhagavadgítě a dalším svatým textům.

To, co moderní vědci pochopili, je jen zlomek skutečnosti, přesto se tváří, jakoby znali všechno. Ve chvíli, kdy získají doktorát, si začnou sebe vysoko cenit. Skutečný vědec je ten, kdo nemá ego. Moderní vědci znají velmi málo. Jejich šetření a zkoumání se zakládá na otázce: „Co je toto?“ Velcí vědci minulosti se však ptali: „Co je To?“ „Toto“ odkazuje na něco, co je blízké smyslu a „To“ odkazuje na božství mimo smysly. Věda je pod smysly, zatímco duchovnost je za smysly. Lidé si myslí, že vědci vědí všechno. Vědec, který postrádá pokoru a víru, ví vpravdě řečeno méně než školák ze základní školy. Ten, kdo postrádá víru, není vůbec vědcem. V jistém smyslu je horší než zvíře.

Vtělení lásky!

Božství je spodním proudem vědy a duchovnosti. V člověku jsou skryty všechny energie. Pocházejí z jídla, které požívá. Tamarind a citrón obsahují hodně kyselin. Když se požívají v omezeném množství, přinášejí tělu sílu. Jsou-li přijímány nadměrně, může to narušit zdraví.

Upanišady předávají člověku mnohá posvátná učení. Přivádějí člověka blíž k Bohu. „Upa“ znamená blíž, „ni“ je dolů a „šad“ znamená posadit. Je-li někdo žákem, neměl by si sedat na stejnou úroveň jako učitel. Neměl by být daleko od učitele, protože ten hovoří jemně. Proto se k němu posadte blízko, s úctou, a přijímejte jeho učení. To znamená termín upanišady. Každé písmeno, slovo a věta upanišad mají hluboký význam, který nelze nalézt ve slovníku.

Na Kršnadévarájově královském dvoře probíhala jedna diskuze, které se účastnilo osm učenců královského dvora, známých jako *aštadiggadžové*. Mezi nimi byli Allasáni Peddana, Nandi Timmana, Rámarádža Bhúšanudu a Tenáli Rámakršnu. Peddana kladl otázky a Rámarádža Bhúšanudu na ně podle jejich smyslu a výkladu odpovídal. Rámakršnu tiše přihlížel. Kršnadévarája chtěl vědět, kdo z nich je nejlepší. Chtěl po nich smysluplnou větu o pěti znacích, přičemž každý znak měl mít stejný smysl v pěti různých jazycích. „Kdokoli přijde s odpovědí na tuto otázku do sedmi hodin zítra ráno, bude patřičně odměněn,“ dodal.

Rámakršna se rozhodl strávit noc v domě svého švagra, jelikož jeho dům byl daleko. Když dostal na noc pohodlné lůžko, odmítl na něm spát: „Do zítřejšího rána musím přemýšlet nad odpovědí na otázku, kterou nám položil král. Lože jako je toto by mne jistě v krátkosti uspalo. Připravte mi tedy lehké lůžko v kravské stáji.“ Jak ležel na lůžku, v jednu hodinu v noci se jedné z krav narodilo telátko. Rámakršna zavolal svého švagra, aby mu to dal vědět.

Jeho švagr chtěl vědět, která kráva se otelila, neboť dal kravám různá jména – Párvatí, Lakšmí, Sarasvatí a tak dále. Zeptal se Rámakršny: „*Je áv ra bava?*“ (která kráva to je, ó švagře?). Když to Rámakršna uslyšel, jeho radost neznala mezí, neboť našel odpověď na královu otázku. Větu si proto opakoval znovu a znovu. Švagr si pomyslel, že Rámakršna se chová podivně vzhledem k nedostatku spánku.

Příští ráno odešel Rámakršna na královský dvůr a zjistil, že nikdo jiný řešení otázky nenalezl. Všichni ostatní byli přesvědčeni, že takovou větu vytvořit nelze. Rámakršna byl velkým oddaným Božské matky. Oznamil králi, že s požehnáním Božské matky odpověď našel. „Odpověď zní: *Je áv ra ba va,*“ oznámil. Všichni se zarazili. Poté vše vysvětlil: „*Je*“ v marátštině, „*áv*“ v hindštině, „*ra*“ v telugštině, „*ba*“ v kannadštině a „*va*“ v tamilštině znamenají totéž, tedy „příjď“. V této větě je obsaženo pět jazyků. Rámakršna vytrvale předchozí noc rozjímal o Božské matce. Řešení našel na základě Její božské milosti.

Pět živelů odpovídá pěti životním principům, tedy *práně, apáně, vjáně, udáně* a *samáně*, které jsou v každém člověku. Tyto principy pronikají celým stvořením od mravence po *brahma*. Proces vyvolávání životních principů se označuje jako *pránópásana*. *Pránópásana (pránapratišthá)* se provádí, než se do chrámu postaví socha božstva.

Životní síla je základem všech živých bytostí. Dokud je v těle život, je tělo *šivam* (příznivé). Jakmile život tělo opustí, stává se tělo mrtvolou (*šavam*). Život udržuje pět živelů. Proto by je měl člověk uctívat. Různé rejstříky na harmoniu vytvářejí různé zvuky – *sa, ri, ga, ma, pa, da, ni*. Pro všechny je základem vzduch. Podobně existuje jedna základní síla, z níž vychází celé stvoření.

Šankaráčárja se na podstatu základní energie dotazoval a popsal ji jako *šabdabrahmamají, čaráčaramají, džjótirmají, vánmají, nitjánandamají, parátparamají, májámají* a *šrímají* (Bůh je vtělením zvuku, pohybu i nehybnosti, světla, řeči, věčné blaženosti, nejvyšší vznešenosti, klamu a hojnosti). Zvuk je hlavním principem božství a prostupuje celým vesmírem. Proto se božství velebí jako *čaráčaramají*. Existuje v našich srdcích a vyjadřuje se v podobě řeči. Proto se nazývá *vánmají*.

Lidé hovoří o božské Trojici – Brahmovi, Višnuovi a Mahéšvarovi, ale nikdo je nikdy neviděl. Podoby, které se jim přisuzují, se zakládají na obrazech Raviho Varmy a neodpovídají skutečnosti. Trojice zastupuje ve skutečnosti matku, otce a učitele. Matka dává život dětem stejně, jako Brahmá tvoří vše. Otec se o děti stará, učí je a zodpovídá za jejich živobyčí. Proto symbolizuje aspekt Višnu.

Učitel symbolizuje Mahéšvaru, neboť ten ničí nevědomost a uděluje moudrost. Proto védy prohlašují *mátrdévó bhava, pitrdévó bhava, áčárjadévó bhava* (cti matku svou, otce i učitele jako Boha, jako hmatatelné podoby božství). Takto učili naši předkové o různých aspektech božství.

Každý by měl kráčet podle své vlastní zkušenosti a ne se nechat unášet názorem druhých. Názory se zakládají na osobních postojích a liší se od osoby k osobě.

*Sái říká ano těm, kteří říkají ano Jemu
a ne těm, kteří říkají ne.
Ano a ne se týkají pocitů každého člověka,
ale pro Sáiho je všechno ano, ano, ano.*

(báseň v telugu)

Bůh říká vždy ano sociálním (*sánghika*), kulturním (*sanskrtika*) a věčným (*sanátana*) hodnotám. Vše, co se vztahuje ke světu podléhá změně. Jaký má smysl důvěřovat pomíjivým světským záležitostem? Člověk by měl mít víru v božství a rozjímat o něm, neboť je neměnné a věčné. Blázni bez pochopení cest božích je vykládají chybně a mluví o nich podle své libosti. Nevěnujte pozornost tomu, co takoví blázni říkají. Člověk se zkaží, když se dostane do společnosti takových špatných lidí. Proto se říká:

*Tjadža durdžana sansargam,
bhadža sádhu samágamam,
kuru punjam ahórátram.*

*Straň se špatné společnosti,
pobývej v dobré společnosti
a konej záslužné skutky dnem i nocí.*

Nestačí, když se někdo straní špatné společnosti. Měl by se připojit do dobré. Ve slově *satsang* (dobrá společnost) znamená *sat* to, co je neměnné, božství. Cukr dodává sladkost všemu, do čeho se přidá. Je neměnný. Proto lze *sat* přirovnat k cukru. *Čit* je *čaitanja*, která se dá přirovnat k vodě. Když se smísí voda a cukr, dostáváme sirup. Když se podobně spojí *sat* a *čit*, je výsledkem *ánanda* (blaženost). Nechť jsou spojujícím proudem veškerého vašeho světského úsilí věčné principy pravdy. Jen tehdy můžete dosáhnout božství.

Vtělení lásky!

Neexistuje osoba či nějaké místo bez božství. Nikdy se neklamte, že Bůh je zde a tam ne. Ať ho budete hledat kdekoli, naleznete ho tam.

*Sarvatah pánipádam tat sarvatóksi širómukham,
sarvatah šrutimallóké sarvamávortja tišthati.*

*Rukama, nohama, očima, hlavami, ústy a ušima prostupuje vším,
proniká celým vesmírem.*

Korán, Bible, Granth Sáhíb či Bhagavadgíta, všechny svaté texty prohlašují stejnou pravdu. Všechna náboženství uznávají, že pět živlů je božských. Moderní člověk štěpí jednotu a vnímá jen rozmanitost, což je hrubá chyba. Měl by usilovat o spatření spojující jednoty v rozmanitosti. Jen tak si může uvědomit pravdu. Vzhledem k absenci jednoty nalézá v lidském srdci prostor nepřátelství. Takové srdce není srdcem. Dá se nazvat kamenem.

Bůh pečuje o všechny bytosti. Některé žáby byly chycené ve skalách a zůstaly tam po dlouhou dobu. Dostaly se ven, až když se skála rozbila. Kdo je živil po dobu, co byly uvězněné ve skalách? Nikdo si nemůže být jistý, že ze sazenice vyrostl strom, i když se pravidelně zalévá a hnojí. Přesto nacházíme na vrcholcích holých kopců mohutné stromy. Kdo je zalévá a hnojí? Kdo odpovídá za jejich růst? Je to Bůh a jen Bůh. Pečuje o potřeby všech bytostí po celém světě.

Bůh nezná žádné rozdíly, ale člověk ano! To je nejhorší nemoc, která dnes člověka postihuje. Je trýzněn pochybnostmi. I na takovou nemoc jako je rakovina existuje lék, ale na nemoc pochybností nikoli. Pochybnostmi zabíjí člověk sám sebe. Lidství je vysoce posvátné, božské a plné blaženosti. Proč někdo dává prostor starostem, když získal lidské zrození?

Někteří lidé si stále nasazují smutnou tvář. To je nešťastné! Člověk by měl být stále veselý. Usměvavá tvář je výrazem božství. Štěstí je spojení s Bohem. Člověk je vystavený utrpení, protože se vzdaluje od božství. Člověk by měl být stále šťastný, ať se stane cokoli. Měl by se vzdát všech starostí a přijímat blaženost. Je nezbytné, aby studenti této pravdě rozuměli a podle toho se chovali.

Studenti!

Váš věk je nejdůležitějším obdobím ve vašem životě. Vyjedte brzy, jedte pomalu a dojeďte bezpečně. Na duchovní cestu byste měli vyjít již od tohoto věku.

Můžete pracovat a vydělávat peníze, ale mějte pevné rozhodnutí následovat duchovní cestu. Kdo má takovou pevnou vůli, je velkým šťastlivcem.

Buddha byl princ. Měl k dispozici veškeré palácové pohodlí a vymoženosti. Nevzdal se však všeho, aby se stal poustevníkem? Rámovi také nic nechybělo. On se ale o potěšení a pohodlí nezajímal. Když mu Kausaljá předkládala různé lahůdky, žádné nejedl. Jedl jen ve společnosti svých bratrů – Lakšmany, Bharaty a Šatrughny. Většinu času se zdržoval ve svém vlastním světě, plně zaměstnán. Často býval viděn, jak něco píše do vzduchu.

Jednoho dne pozval Dašaratha mudrce Vasišthu a požádal ho, aby mu vysvětlil příčinu Rámova zvláštního jednání. Ten se posadil na chvíli do meditace a odpověděl: „To jsou znaky božství. Občas komunikuje s jinými bytostmi. Nemá žádnou připoutanost k tělu. Je připoután ke svému Já. To je pravý smysl božství.“

Když Višvámitra požádal Dašarathu, aby s ním vyslal Rámu a Lakšmanu na ochranu *jadžni*, Dašaratha váhal. Ráma však byl hotov jít okamžitě. Dašaratha měl pocit, že Ráma i Lakšmana by mohli mít vzhledem ke svému mládí z démonů strach, ale Ráma řekl, že žádný strach nemá. I Vasištha s Višvámitrou řekli Dašarathovi: „Nenech se klamat pocitem, že Ráma je obyčejný chlapec. On je vtěleným Bohem.“

Ačkoli Višvámitra velebil v Dašarathově přítomnosti Rámovo božství, později se mu vidění zamlžilo závojem *máji* (iluze). Když dosáhli břehů řeky Saraju, oslovil Rámu: „Ty jsi nikdy v životě demony neviděl. Proto tě naučím dvě mantry – *balu* a *atibalu* – které ti pomohou se zbavit spánku a hladu, abys mohl nebojácně bojovat s demony.“ Taková je moc *máji*. Ten, kdo nedávno velebil Rámovo božství, ho najednou považoval za obyčejného chlapce a učil ho mantry.

Cokoli Bůh dělá, má smysl. Jedná podle doby a situace. Džajamma se ve svém projevu zmínila, že Svámí navštěvuje vzdálená místa, ale nejedí do Anantapuru, který je jen 65 kilometrů daleko. Nejsou místa, která mám v oblibě a místa, která mám v nelibosti. Pro mne je důležitý čas. Ve vhodnou dobu určitě přijedu. Dříve jsem navštěvoval Anantapur každý týden. Nyní se situace změnila.

Ať jedu kamkoliv, shromáždí se tam velké množství oddaných. Moje auto následují stovky aut. Kdo jim všem zajistí jídlo a přístřeší? Svámí bude smutný, když budou mít oddaní potíže, protože jsou Svámího zrcadlením. Navíc tam není vše zařízeno pro můj pobyt. Ubytovací zařízení je pro dívky. Jak bych tam mohl bydlet? Jsem vzorná lidská bytost, dokonalá ve všech aspektech.

Zbytku světa musím představovat ideál. Vzhledem k těmto mnoha aspektům tam již dlouho nejezdím. Když sem však přijedou, s láskou s nimi hovořím. Jsou smutné, že tam nejezdím. Dívky prosí: „Svámí, přijed' alespoň na jediný den.“ Odpovídám jim, že určitě přijedu. Nikdy nikomu neřeknu, že nepřijedu. To je moje přirozenost.

Na všechno odpovídám: „*Santóšam, santóšam*“ (jsem šťastný, jsem šťastný). Jestliže řeknete: „Svámí, mě bolí žaludek,“ odpovím: „*Santóšam*.“ Když někdo řekne: „Svámí, moje dítě zemřelo,“ odpovím: „*Santóšam*.“ To slovo mi přichází přirozeně. Jsem vždy šťastný, ať se stane cokoli. Ne všichni tomu ale mohou rozumět. Jednou za mnou přišla oddaná a řekla mi, že její manžel zemřel. Odpověděl jsem jí: „*Čála santóšam* (jsem velmi šťastný).“ Rozzlobila se a vyhrkla: „Svámí, co tě činí tak šťastným, když já pláču nad smrtí svého manžela?“ Řekl jsem jí: „Matko, já jsem vždy šťastný. Proto to říkám.“ Vždy mě naleznete s úsměvem na tváři, neboť štěstí je mou pravou přirozeností, nejsem nikdy smutný.

*Love is My form, truth is My breath,
bliss is My food;
My life is My message, expansion is My life;
No reason for love, no season for love,
no birth, no death.*

*Láska je mou podobou, pravda je mým dechem,
blaženost je mou potravou;
můj život je mé poselství, rozšiřování je mým životem;
žádný důvod k lásce, žádné období pro lásku,
žádné narození, žádná smrt.*

To je mou pravou podstatou. Moje povaha se za žádných okolností nemění. Jsem vždy blažený. Když někteří lidé vidí můj blažený stav, žárlí. Diví se: „Jak to, že je Sáí Bábá vždy šťastný? Řídí mnoho nemocnic a vzdělávacích institucí. Má tolik povinností, ale nevypadá, že by ho to vůbec trá pilo.“ Proč se trá pít? Co se má stát, se stane. Všechno se děje podle mé vůle. Proto se vůbec netrá píím. Trá píení se mne nedotklo nikdy dřív, ani se mne nedotkne v budoucnu. Jsem vždy šťastný. Když hovořím s člověkem, který trpí, pokouším si nasadit smutnou tvář, ale nedokážu to, protože mou přirozeností je štěstí. Potřebuji mnoho peněz, protože vynakládám milióny rupií na sociální projekty, kterými se zabývám. Nemám ale obavy nebo úzkost. Proč se trá pít, když se vše děje podle mého plánu?

Zmiňoval jsem se o tom ve své promluvě na Kršnáštamí: „Udržování nemocnic a vzdělávacích zařízení vyžaduje každý měsíc několik desítek miliónů rupií. Dokud jsem v tomto těle, není tu žádný problém. Kdo se ale bude starat potom? Proto chci založit základní fond, aby úroky, které z něj poplynou, pokryly náklady na chod nemocnic a vzdělávacích institucí.

Mnozí *svámidží* a *mátádží* dnes odjíždí za hranice a žádají peníze. Jedou do ciziny, kdykoli potřebují peníze. Takoví by se dali nazvat žebráky (*beggars*), nikoli velikány (*biggers*). Nikdy jsem se však k tak pokleslým způsobům neuchyloval. Přicházelo sem tolik lidí, ale já jsem nikdy nikoho o nic nežádal. Ten, kdo žádá, není Bohem. Moje dílo se naplní, aniž bych musel žádat. Potřebné fondy přišly podle mé vůle. Odkud přišly? Jděte a zeptejte se v bance. Proč se ptáte mě? Nezapývám se takovými záležitostmi.

Mám jen jediné přání: *Sarvé džanáh sukhinó bhavantu* (nechť jsou všichni šťastni). Utrpení a trápení obtěžují ty, kteří mají přání. Já však žádná přání nemám. Proto jsem vždy blažený. Cokoli si přeji, se okamžitě stane. Proto si nemusím o nic dělat starosti.

Bhagaván uzavřel svoji promluvu *bhadžanem* „Hari bhadžana biná“.

U příležitosti svátku Dasará, v Prašánti Nilajam dne 25. října 2001